

Βρυξέλλες, 25.5.2020
COM(2020) 209 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**Ετήσια έκθεση για την εφαρμογή της πρωτοβουλίας εθελοντών ανθρωπιστικής
βοήθειας της ΕΕ το 2019**

I. Εισαγωγή

Ενεργώντας βάσει του άρθρου 214 παράγραφος 5 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ΕΕ δρομολόγησε το 2014 την πρωτοβουλία εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ¹. Στόχος της πρωτοβουλίας είναι να βελτιώσει την ικανότητα της ΕΕ να παρέχει ανθρωπιστική βοήθεια βασιζόμενη στις πραγματικές ανάγκες και να ενισχύσει το δυναμικό και την ανθεκτικότητα των ευάλωτων κοινοτήτων ή των κοινοτήτων που πλήττονται από καταστροφές σε τρίτες χώρες. Ταυτόχρονα, επιτρέπει στους Ευρωπαίους πολίτες να επιδείξουν αλληλεγγύη σε ανθρώπους που έχουν ανάγκη με τη συμμετοχή τους σε ανθρωπιστικές δράσεις σε αυτές τις χώρες.

Η παρούσα έκθεση περιγράφει την εφαρμογή της πρωτοβουλίας εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ το 2019. Εκπονείται σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 375/2014², το οποίο απαιτεί από την Επιτροπή να υποβάλλει ετήσιες εκθέσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την εξέταση της προόδου που επιτυγχάνεται κατά την εφαρμογή του κανονισμού. Προηγούμενες εκθέσεις για τα έτη 2014, 2015, 2016, 2017 και 2018 είναι διαθέσιμες στο διαδίκτυο³.

Η έκθεση βασίζεται σε δεδομένα που συλλέγονται και αναλύονται σύμφωνα με το πλαίσιο για την παρακολούθηση της υλοποίησης των δράσεων στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας. Το εν λόγω πλαίσιο καταρτίστηκε και συμφωνήθηκε μεταξύ της Επιτροπής και του Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού (EACEA), ο οποίος είναι αρμόδιος για τη διαχείριση των περισσότερων δράσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας.

II. Στόχοι και προτεραιότητες

Οι δραστηριότητες που περιγράφονται στην παρούσα έκθεση στηρίχθηκαν στο ετήσιο πρόγραμμα εργασίας του 2019 για την υλοποίηση της πρωτοβουλίας εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ, που εγκρίθηκε από την Επιτροπή⁴ σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 375/2014. Για την υλοποίηση της πρωτοβουλίας διατέθηκε προϋπολογισμός ύψους 18 365 000 EUR.

Στόχος της πρωτοβουλίας εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ είναι να ενισχύσει την ικανότητα της ΕΕ να παρέχει ανθρωπιστική βοήθεια βασιζόμενη στις πραγματικές ανάγκες, με

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 375/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014, για τη συγκρότηση του Ευρωπαϊκού Σώματος Εθελοντών Ανθρωπιστικής Βοήθειας («πρωτοβουλία εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ») (ΕΕ L 122 της 24.4.2014, σ. 1). Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1398/2014 της Επιτροπής, της 24ης Οκτωβρίου 2014, για τον καθορισμό προτύπων για υποψήφιους εθελοντές και εθελοντές ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ (ΕΕ L 373 της 31.12.2014, σ. 8). Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1244/2014 της Επιτροπής, της 20ής Νοεμβρίου 2014, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 375/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη συγκρότηση του Ευρωπαϊκού Σώματος Εθελοντών Ανθρωπιστικής Βοήθειας (πρωτοβουλία εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ) (ΕΕ L 334 της 21.11.2014, σ. 52).

² ΕΕ L 122 της 24.4.2014, σ. 1-17.

³ http://ec.europa.eu/echo/who/accountability/annual-reports_en

⁴ Εκτελεστική απόφαση C(2019)4 της Επιτροπής, της 14.1.2019, σχετικά με τη χρηματοδότηση της πρωτοβουλίας εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ και τη θέσπιση του προγράμματος εργασίας για το 2019.

σκοπό τη διαφύλαξη της ζωής, την αποτροπή και ανακούφιση του ανθρώπινου πόνου και τη διαφύλαξη της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, καθώς και να ενισχύσει το δυναμικό και την ανθεκτικότητα των ευάλωτων και των πληττόμενων από καταστροφές κοινοτήτων σε τρίτες χώρες, ιδίως μέσω της ετοιμότητας έναντι καταστροφών, της μείωσης των κινδύνων καταστροφής και της ενίσχυσης του δεσμού μεταξύ ανακούφισης, αποκατάστασης και ανάπτυξης.

III. Δράσεις που υλοποιήθηκαν το 2019

Οι δράσεις που περιγράφονται στα τμήματα 1-4 της παρούσας έκθεσης ανατίθενται στον EACEA και εφαρμόζονται από αυτόν, σε συνεργασία με την Επιτροπή⁵.

Ο EACEA είναι υπεύθυνος για τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, τις προσκλήσεις υποβολής προσφορών, τη διαχείριση των συμβάσεων, και την εκτέλεση του κονδυλίου του προϋπολογισμού σύμφωνα με τα ετήσια προγράμματα εργασίας της Επιτροπής. Σε ό,τι αφορά τη διαχείριση των δραστηριοτήτων, η Επιτροπή εξακολουθεί να διατηρεί την άμεση ευθύνη της σύστασης και της διατήρησης του δικτύου εταίρων και εθελοντών, της διαδικτυακής πλατφόρμας, και των δραστηριοτήτων επικοινωνίας.

1. Αποστολή

Η αποστολή των εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ σε ανθρωπιστικά έργα σε χώρες εκτός ΕΕ προσφέρει μια ουσιαστική ευκαιρία για τους πολίτες της ΕΕ και τους επί μακρόν διαμένοντες στην ΕΕ να επιδείξουν την αλληλεγγύη τους σε εκείνους που έχουν ανάγκη. Οι αποστολές εθελοντών πλήρους απασχόλησης σε τρίτες χώρες υποστηρίζονται από διαδικτυακές δραστηριότητες εθελοντισμού στις οποίες μπορούν να συμμετέχουν άνθρωποι οπουδήποτε ανά τον κόσμο.

Ευκαιρίες εθελοντισμού που χρηματοδοτούνται από την πρωτοβουλία εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ δημοσιεύονται στην πλατφόρμα εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ από διάφορες οργανώσεις αποστολής και υποδοχής⁶.

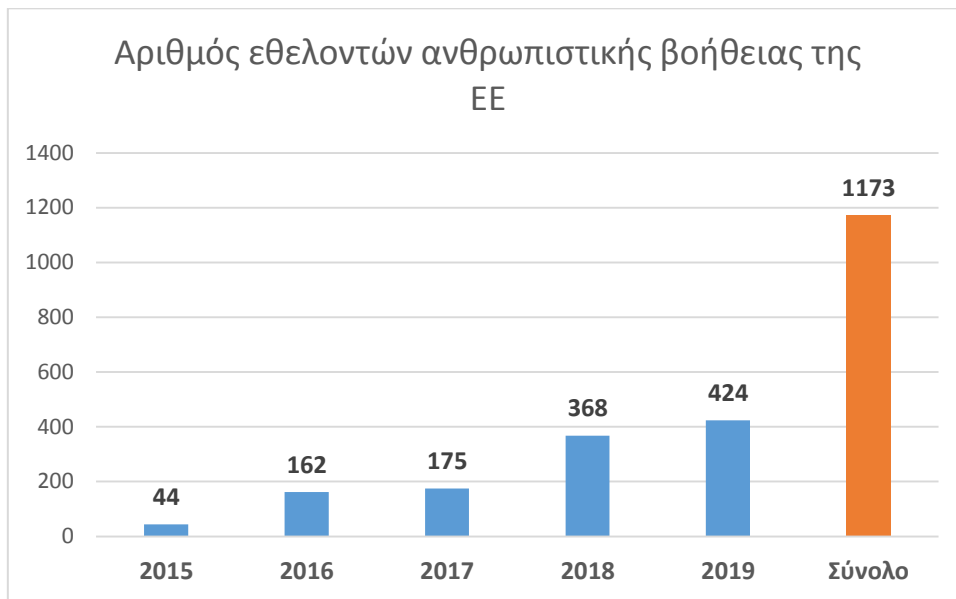
Μεταξύ 1ης Ιανουαρίου και 31ης Δεκεμβρίου 2019, πραγματοποιήθηκαν 374 αποστολές εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ σε έργα που χρηματοδοτήθηκαν από τον προϋπολογισμό του 2017 και του 2018, ενώ 61 άτομα τοποθετήθηκαν σε θέσεις μαθητείας κατά τη διάρκεια της ίδιας περιόδου. Οι τοποθετήσεις σε θέσεις μαθητείας δίνουν τη δυνατότητα σε νέους εθελοντές ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ να περνούν έως και 6 μήνες στην έδρα της οργάνωσης αποστολής σε κράτος μέλος της ΕΕ πριν από την αποστολή τους σε τρίτη χώρα.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται ο προγραμματιζόμενος αριθμός εθελοντών στο πλαίσιο των έργων αποστολής εθελοντών που επιλέγονται ανά έτος, από την έναρξη της

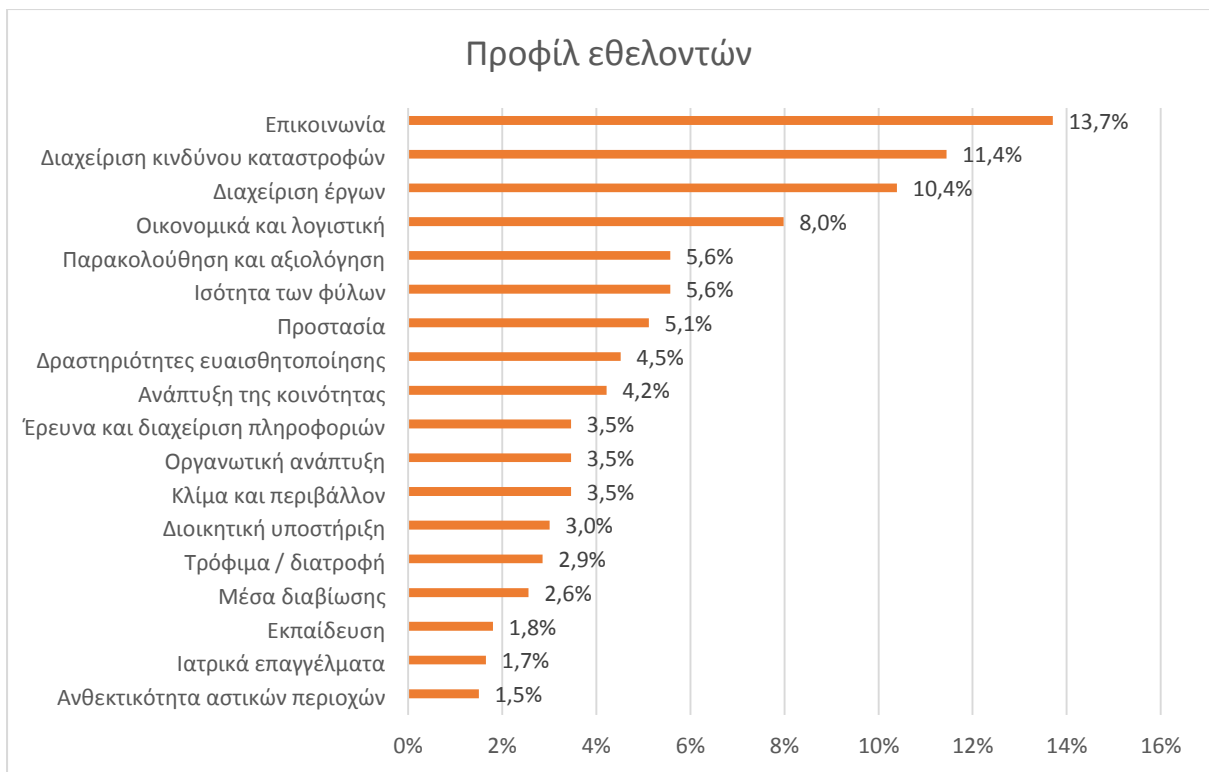
⁵ Η κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ της Επιτροπής και του EACEA γίνεται με βάση την απόφαση C (2013)9189 της Επιτροπής, της 18.12.2013, σχετικά με την ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού με σκοπό την εκτέλεση καθηκόντων που συνδέονται με την εφαρμογή των ενωσιακών προγραμμάτων στον τομέα της εκπαίδευσης, των οπτικοακουστικών θεμάτων και του πολιτισμού, τα οποία περιλαμβάνουν, ιδίως, την εκτέλεση πιστώσεων που έχουν εγγραφεί στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, καθώς και των πιστώσεων του ETA.

⁶ https://webgate.ec.europa.eu/echo/eu-aid-volunteers_en/

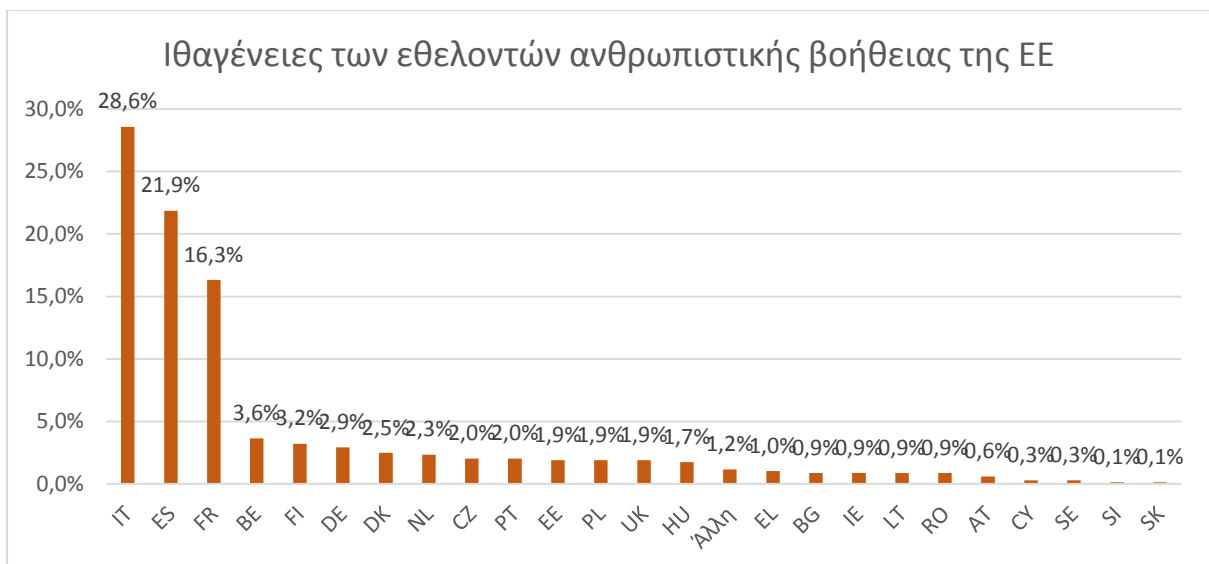
πρωτοβουλίας το 2015. Αποτέλεσμα της πρόσκλησης για την υποβολή προτάσεων αποστολής εθελοντών που δημοσιεύτηκε το 2019 ήταν 424 αποστολές που θα πραγματοποιηθούν την περίοδο 2020/2021.

Οι εθελοντές ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ προέρχονται από διαφορετικούς χώρους και έχουν διαφορετικές δεξιότητες, γεγονός που αντικατοπτρίζει μια προσέγγιση βάσει αναγκών για τον προσδιορισμό των αποστολών εθελοντών και την επιλογή δυνητικών εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ. Στο ακόλουθο γράφημα παρατίθενται τα δημοφιλέστερα επαγγελματικά προφίλ στις κενές θέσεις εθελοντισμού που δημοσιεύουν οι οργανώσεις. Τα τρία δημοφιλέστερα προφίλ από την έναρξη της πρωτοβουλίας είναι i) επικοινωνία, ii) διαχείριση του κινδύνου καταστροφών και iii) διαχείριση έργων.

Οι εθελοντές ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ είναι υπήκοοι κρατών μελών της ΕΕ και υπήκοοι τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα σε ένα από τα κράτη μέλη της ΕΕ. Το 2019, το ποσοστό συμμετοχής ανά ιθαγένεια των εθελοντών παραμένει σταθερό. Μέχρι στιγμής, όπως αποτυπώνεται στο γράφημα που ακολουθεί, έχουν συμμετάσχει στην πρωτοβουλία εθελοντές από 24 κράτη μέλη — οι περισσότεροι από την Ιταλία, την Ισπανία και τη Γαλλία.

Από τη δρομολόγηση της πρωτοβουλίας, έχουν δημοσιευθεί 205 αναθέσεις διαδικτυακού εθελοντισμού, 62 εκ των οποίων το 2019. Τα καθήκοντα για τα οποία υπήρξε περισσότερο ενδιαφέρον ήταν η μετάφραση, η διόρθωση κειμένων και η γραφιστική.

Παραδείγματα εθελοντισμού από έργα που υλοποιήθηκαν το 2019⁷

Στο έργο «**Εθελοντές ανθρωπιστικής βοήθειας σε δράση: προκλήσεις και ευκαιρίες**» συμμετέχουν δύο οργανώσεις αποστολής από τη Γαλλία και τη Σλοβακία οι οποίες συνεργάζονται για την αποστολή 18 εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ στο πλαίσιο επιχειρήσεων ανθρωπιστικής βοήθειας σε εννέα οργανώσεις υποδοχής στην Αλβανία, το Μαρόκο, την Αλγερία, τον Ισημερινό, τη Γεωργία και την Τουρκία. Στην Αλβανία, το έργο προσφέρει υπηρεσίες διατροφής σε ευάλωτες ομάδες, όπως παιδιά, άνθρωποι που βρίσκονται σε ανάγκη και άτομα με χρόνιες παθήσεις, στον δήμο των Τυράνων.

Νεαρή εθελόντρια ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ που εργάζεται στον τομέα της διατροφής γράφει για τον ρόλο της στην Αλβανία, όπου διεξήγαγε εργαστήρια με θέμα την καλή διατροφική πρακτική για παιδιά και νέους με αναπηρίες: «*Στο πλαίσιο της εθελοντικής αποστολής μου ως διαιτολόγος, είχα την ευκαιρία να εργαστώ με διάφορα κέντρα και σχολεία. Μία φορά την εβδομάδα πηγαίνο στο κέντρο «Femijet e Botes ne Shqiperi», το οποίο υποδέχεται 10 παιδιά μετά το σχολείο, και στο κέντρο «Fondacioni Ndihtoni Jeten» στο Prush, το οποίο αναλαμβάνει τη φροντίδα νέων με νοητικές αναπηρίες, μεταξύ των οποίων και μια ιδιαίτερη ομάδα που μαθαίνει να είναι όσο το δυνατόν πιο ανεξάρτητη. Με τις δύο αυτές ομάδες είχα την ευκαιρία να δημιουργήσω δεσμούς και να διοργανώσω εργαστήρια με βάση τη διατροφική εκπαίδευση.*

(https://webgate.ec.europa.eu/echo/eu-aid-volunteers_en/nutritional-education-food-pyramid_en)

Στο πλαίσιο του έργου, «**Εθελοντές ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ για την ανθεκτικότητα και την ικανότητα αντίδρασης ευάλωτων κοινοτήτων μέσω δραστηριοτήτων αποστολής και ανάπτυξης ικανοτήτων**», οργανώσεις αποστολής από την Ιταλία και την Ισπανία συνεργάζονται ως εταίροι για την αποστολή 32 εθελοντών σε 13 μη ευρωπαϊκές χώρες.

Νεαρός εθελοντής ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ στις Φιλιππίνες γράφει για την εμπειρία του ως εθελοντή στον τομέα της διοικητικής υποστήριξης. Μετά την έκρηξη του ηφαιστείου Τάαλ, οι δραστηριότητές του εστιάζουν στον συντονισμό της διοικητικής υποστήριξης των επιχειρήσεων αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης στην περιοχή:

«Τη στιγμή αυτή υλοποιούμε διάφορα έργα —που περιλαμβάνουν συνιστώσες που αφορούν τα καταλύματα, τις υποδομές ύδρευσης, αποχέτευσης και υγιεινής, καθώς και ταμειακές πτυχές— μετά τους σεισμούς που σημειώθηκαν τις τελευταίες εβδομάδες. Μέσα στους δύο αυτούς μήνες ξέσπασε και ο τυφώνας Kamturi —ο 20ός φέτος—, αλλά ευτυχώς δεν ήταν τόσο καταστροφικός όσο περιμέναμε. Φαίνεται ότι δεν έχουν άδικο όταν λένε ότι αυτοί οι μήνες έχουν πάντα πολλή δουλειά!»

Περισσότερες μαρτυρίες από το πεδίο δράσης: https://webgate.ec.europa.eu/echo/eu-aid-volunteers_en/

Η πρόσκληση του 2019 για την υποβολή προτάσεων αποστολής εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ⁸ δημοσιεύθηκε στις 12 Απριλίου 2019 με προθεσμία υποβολής στις 13 Ιουνίου 2019. Η πρόσκληση αποσκοπούσε στη συγχρηματοδότηση έργων για την αποστολή εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ, όπως η τοποθέτηση σε θέσεις μαθητείας νεότερων επαγγελματιών και συμπληρωματικές δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων από εθελοντές. Αρχικά, ο προϋπολογισμός για την πρόσκληση αυτή ανερχόταν σε 10 000 000 EUR. Μετά την αξιολόγηση των αιτήσεων, ο προϋπολογισμός αυξήθηκε, με μεταφορά κονδυλίου από τον προϋπολογισμό που είχε διατεθεί στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων για τεχνική βοήθεια και ανάπτυξη ικανοτήτων. Συνολικά επιλέχθηκαν 10 έργα⁹ για συγχρηματοδότηση, με συνολική επιχορήγηση της ΕΕ ύψους 11 360 700 EUR. Τα έργα ξεκίνησαν τον Δεκέμβριο του 2019 και θα συμβάλουν στην αποστολή 424 εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ, η οποία προγραμματίζεται να ξεκινήσει το 2020. Ο αριθμός των εθελοντών που προτάθηκαν από τις οργανώσεις αυξήθηκε από 368 το 2018 σε 424 το 2019.

⁷ Το κείμενο με πλάγιους χαρακτήρες αφορά μαρτυρίες εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ οι οποίοι συμμετείχαν στην υλοποίηση έργων που χρηματοδοτήθηκαν από την πρωτοβουλία εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ.

⁸ EACEA/10/2019.

⁹ https://eacea.ec.europa.eu/sites/eacea-site/files/euav_deployment_2019_publication_results.pdf

Το 2019 προγραμματίζονταν αποστολές στην Αφρική (45,5 %), στη Λατινική Αμερική και στην Καραϊβική (24,8 %), στη Μέση Ανατολή (15,8 %), στην Ανατολική Ασία (9,9 %), στην Κεντρική Ασία (3,1 %) και στα Βαλκάνια (0,9 %).

2. Τεχνική βοήθεια και ανάπτυξη ικανοτήτων

Έργα τεχνικής βοήθειας και ανάπτυξης ικανοτήτων¹⁰ που στηρίζονται με χρηματοδότηση της πρωτοβουλίας εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ ενισχύουν τις ικανότητες οργανώσεων που προτίθενται να αποστείλουν εθελοντές ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ και διασφαλίζουν ότι οι οργανώσεις αυτές συμμορφώνονται με τα πρότυπα και τις διαδικασίες που προβλέπει η πρωτοβουλία.

Στις 22 Μαΐου 2019, ο EACEA δημοσίευσε πρόσκληση υποβολής προτάσεων¹¹ με προθεσμία υποβολής την 4η Ιουλίου 2019. Η πρόσκληση αποσκοπούσε στη συγχρηματοδότηση έργων με σκοπό την ανάπτυξη ικανοτήτων για οργανώσεις υποδοχής με έδρα εκτός ΕΕ και έργων τεχνικής βοήθειας για οργανώσεις αποστολής με έδρα εντός ΕΕ, σε τομείς όπως η διαχείριση του κινδύνου καταστροφών, η διαχείριση εθελοντών και η μεθοδολογία εκτίμησης των αναγκών. Ο συνολικός προϋπολογισμός που διατέθηκε για τη συγχρηματοδότηση των έργων στο ετήσιο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής μειώθηκε από 4 600 000 EUR σε 3 239 300 EUR, μετά τη μεταφορά κεφαλαίων στα έργα που επιλέχθηκαν στο πλαίσιο της πρόσκλησης για υποβολή προτάσεων αποστολής εθελοντών.

Επιλέχθηκαν πέντε αιτήσεις (μία για τεχνική βοήθεια και τέσσερις για ανάπτυξη ικανοτήτων) για συγχρηματοδότηση¹² με επιχορήγηση της ΕΕ συνολικού ύψους 2 614 101 EUR.

Συνολικά, οι προσκλήσεις της περιόδου 2015-2019 είχαν ως αποτέλεσμα τη χρηματοδότηση 32 έργων ανάπτυξης ικανοτήτων και 13 έργων τεχνικής βοήθειας, με συμμετοχή 440 δικαιούχων/εταίρων του έργου.

Στόχος των έργων αυτών ήταν να ενισχύσουν τη διαχείριση και τα συστήματα λειτουργίας των συμμετεχουσών οργανώσεων και να τις βοηθήσουν να εργαστούν ομαδικά ώστε να εφαρμόσουν τις βέλτιστες πρακτικές στους τομείς της παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας και της διαχείρισης εθελοντών.

Παραδείγματα έργων που επιλέχθηκαν για χρηματοδότηση το 2019

Ανάπτυξη ικανοτήτων

Το έργο XCHANGE προωθείται και υλοποιείται από κοινοπραξία 14 εταιριών: Πέντε οργανώσεις της ΕΕ από την Ιταλία, τη Σλοβακία και την Ισπανία, και 9 από την Αιθιοπία, την Κένυα, τη Γουατεμάλα, την Κολομβία, το Περού και τη Σερβία. Κύριος στόχος των έργων είναι να δοθεί στα μέλη η δυνατότητα να διαχειρίζονται εθελοντές στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ και να αποκτήσουν γνώσεις από την ανταλλαγή ορθών πρακτικών στους τομείς της ανθρωπιστικής βοήθειας, της διαχείρισης εθελοντών, και της βασιζόμενης στις κοινότητες ανάπτυξης.

¹⁰ Άρθρα 10 και 15 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 375/2014.

¹¹ EACEA 13/2019.

¹² https://eacea.ec.europa.eu/eu-aid-volunteers/selection-results/eu-aid-volunteers-technical-assistance-for-sending-organisations-capacity-building-for-humanitarian-aid-hosting-organisations-2019_en

Το έργο **INPLACE** είναι ένα έργο ανάπτυξης ικανοτήτων, το οποίο περιστρέφεται γύρω από το πρόβλημα του αναγκαστικού εκτοπισμού στη Λατινική Αμερική και την πιστοποίηση των νέων οργανώσεων υποδοχής στην εν λόγω ήπειρο. Σε αυτό το 24μηνο έργο, συμμετέχουν 2 οργανώσεις της ΕΕ από την Ισπανία και την Ιταλία και 13 οργανώσεις από 9 τρίτες χώρες, οι οποίες συνεισφέρουν την πείρα τους και βελτιώνουν τις ικανότητές τους ή αποκτούν νέες: Κολομβία, Βολιβία, Περού, Βραζιλία, Βενεζουέλα, Χιλή, Ονδούρα, Γουατεμάλα και Μεξικό.

Το έργο έχει τέσσερις ειδικούς στόχους: i) την ανάπτυξη ικανοτήτων για την προστασία ευάλωτων πληθυσμών και κοινοτήτων που πλήττονται από την κρίση και τους αναγκαστικούς εκτοπισμούς στη Βενεζουέλα, ii) την ενίσχυση των διαδικασιών που κινούνται με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων όσον αφορά την προστασία, την ετοιμότητα και την αντίδραση σε σχέση με τον εκτοπισμό, iii) την ενίσχυση της ικανότητας των οργανώσεων να λαμβάνουν την πιστοποίηση εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ και να προωθούν τον τοπικό και τον διαδικτυακό εθελοντισμό, και iv) την ενίσχυση της εταιρικής σχέσης μεταξύ των μελών.

Τεχνική βοήθεια

Το έργο «**Τεχνική βοήθεια στον τομέα της ανθρωπιστικής δράσης, για την εξασφάλιση πολύτιμου διεθνούς εθελοντισμού και την ένταξη ατόμων με αναπηρίες**» αποσκοπεί στη δημιουργία μιας παγκόσμιας κοινότητας πρακτικής που θα αποτελείται από οργανώσεις της ΕΕ που ασχολούνται με την ένταξη των ατόμων με αναπηρία στην ανθρωπιστική δράση και τον εθελοντισμό. Το έργο εκπροσωπείται από 6 κοινοπρακτικούς εταίρους από 4 χώρες της ΕΕ: Φινλανδία, Ιταλία, Βέλγιο και Ιρλανδία.

Αυτό το έργο περιλαμβάνει τρεις βασικούς στόχους: i) οι οργανώσεις της ΕΕ να αυξήσουν την ικανότητά τους να διαχειρίζονται και να επιβλέπουν έργα ανθρωπιστικής βοήθειας χωρίς αποκλεισμούς, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης του κινδύνου καταστροφών και της ανάκαμψης μετά από καταστροφές, ii) ορισμένες οργανώσεις της ΕΕ, μέλη της κοινοπραξίας, να αποκτήσουν πιστοποίηση ως οργανώσεις αποστολής εθελοντών της πρωτοβουλίας εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ και να εφαρμόζουν προγράμματα εθελοντισμού χωρίς αποκλεισμούς, iii) να αναπτυχθεί μια κοινότητα πρακτικής για την ανάπτυξη ικανοτήτων στους τομείς της ένταξης, της ανθρωπιστικής δράσης, και του εθελοντισμού μεταξύ των μελών, και για την ανταλλαγή αυτών των γνώσεων με τον τομέα και το κοινό.

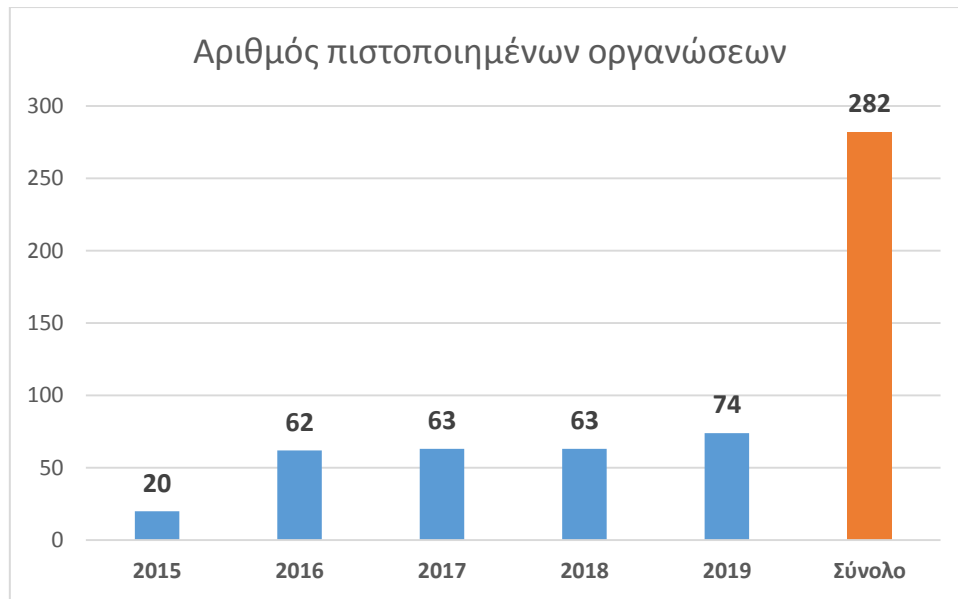
3. Πιστοποίηση

Οι οργανώσεις που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στον τομέα της αποστολής εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ πρέπει να πιστοποιούνται ως οργανώσεις αποστολής ή υποδοχής μέσω του μηχανισμού πιστοποίησης της πρωτοβουλίας εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ. Η εν λόγω πιστοποίηση ελέγχει κατά πόσον οι συμμετέχουσες οργανώσεις είναι ικανές να εφαρμόζουν τα πρότυπα διαχείρισης εθελοντών για τη διαχείρισή τους πριν και κατά τη διάρκεια της αποστολής.

Το 2015 δημοσιεύτηκε ανοικτή πρόσκληση που επέτρεπε την υποβολή αιτήσεων μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2020¹³. Έως το τέλος του 2019, πιστοποιήθηκαν 282 οργανώσεις αποστολής και υποδοχής (52 οργανώσεις αποστολής και 230 οργανώσεις υποδοχής), οι οποίες παρέχουν ευκαιρίες για αποστολή περισσότερων εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ.

Στο ακόλουθο διάγραμμα αποτυπώνεται ο αριθμός των οργανώσεων που πιστοποιήθηκαν μεταξύ 2015 και 2019.

¹³ <https://eacea.ec.europa.eu/sites/eacea-site/files/certification-call-announcement-012115.pdf>

Σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 1 του εκτελεστικού κανονισμού 1244/2014 της Επιτροπής¹⁴, οι πιστοποιημένες οργανώσεις αποστολής και υποδοχής πρέπει να υπόκεινται σε διαδικασία επαναπιστοποίησης τρία έτη μετά τη χορήγηση της πιστοποίησης. Το 2019, χρειάστηκε να υποβληθούν στη διαδικασία επαναπιστοποίησης 34 οργανώσεις οι οποίες είχαν πιστοποιηθεί το 2016.

4. Πρόγραμμα κατάρτισης

Το πρόγραμμα κατάρτισης για τους εθελοντές ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ εφαρμόζεται από κοινοπραξία με επικεφαλής την εταιρεία ICF. Βασίζεται δε σε πλαίσιο ικανοτήτων που καθορίστηκε στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό 1398/2014 της Επιτροπής και εφαρμόζεται χρησιμοποιώντας συνδυαστική μαθησιακή προσέγγιση, με διαδικτυακή προπαρασκευαστική μάθηση και διαπροσωπική διδασκαλία στην τάξη, που περιλαμβάνει υποχρεωτικά και προαιρετικά μαθήματα κατάρτισης, καθώς και μια άσκηση βάσει σεναρίου¹⁵.

Μέχρι στιγμής, έχουν πραγματοποιηθεί συνολικά 23 κύκλοι κατάρτισης, δύο το 2016, τέσσερις το 2017, οκτώ το 2018 και εννέα το 2019. Από το 2016, έχουν καταρτιστεί 1 016 υποψήφιοι εθελοντές, ενώ κάθε χρόνο αυξάνεται προοδευτικά ο αριθμός των καταρτιζόμενων υποψηφίων εθελοντών: 96 το 2016, 179 το 2017, 295 το 2018 και 446 το 2019. Καθ' όλη τη διάρκεια της πρωτοβουλίας μέχρι σήμερα, το 99 % των υποψηφίων εθελοντών χαρακτηρίστηκαν «κατάλληλοι για αποστολή» στο τέλος της κατάρτισης.

Μεταξύ 2016 και 2019, το 72 % των συμμετεχόντων ήταν γυναίκες και μόνο το 28 % άνδρες. Επιπλέον, το 75 % των υποψηφίων εθελοντών ήταν νέοι επαγγελματίες (με λιγότερα από πέντε έτη επαγγελματικής πείρας), ενώ το 25 % ήταν πιο έμπειροι επαγγελματίες (με πείρα άνω των πέντε ετών). Όσον αφορά τη χώρα καταγωγής, οι περισσότεροι υποψήφιοι εθελοντές προέρχονταν από την Ιταλία (278), την Ισπανία (220) και τη Γαλλία (177).

¹⁴ ΕΕ L 334 της 21.11.2014, σ. 52-83.

¹⁵ Παράρτημα ΙΙ του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1244/2014.

Μεταξύ Μαρτίου και Σεπτεμβρίου 2019, πραγματοποιήθηκαν εννέα κύκλοι κατάρτισης σε κέντρα κατάρτισης στην Αυστρία, το Βέλγιο, την Ιταλία και τις Κάτω Χώρες. Συνολικά καταρτίστηκαν 446 υποψήφιοι εθελοντές. Όπως και σε προηγούμενα έτη, την κατάρτιση παρακολούθησαν και ορισμένοι εφεδρικοί υποψήφιοι ώστε να διασφαλιστεί η δυνατότητα ύπαρξης αναπληρωματικών εθελοντών σε περίπτωση που οι επιλεγμένοι υποψήφιοι παραιτηθούν ή δεν είναι πλέον διαθέσιμοι. Η τελική επιλογή από τις οργανώσεις αποστολής και υποδοχής γίνεται αφού ολοκληρωθεί η κατάρτιση.

Οι παραδόσεις των μαθημάτων έγιναν κυρίως στα αγγλικά, ενώ ορισμένες τάξεις παρακολούθησαν μαθήματα στα γαλλικά ή στα ισπανικά. Οι προβλέψεις για μελλοντικές αποστολές στη Νότια Αμερική και την Αφρική είναι υψηλές. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση της ζήτησης για κύκλους κατάρτισης στα ισπανικά και στα γαλλικά το 2020.

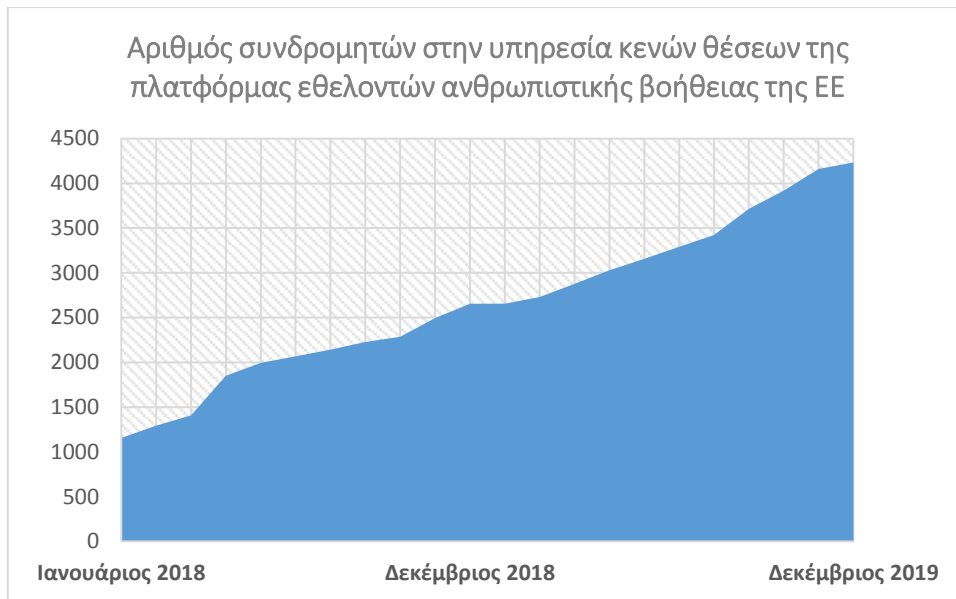
Η ικανοποίηση των υποψήφιων εθελοντών όσον αφορά την κατάρτιση παραμένει σε υψηλά επίπεδα, με μέση βαθμολογία 8,8 στους 10 βαθμούς.

5. Μέτρα στήριξης

Η πλατφόρμα εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ εξακολούθησε να αποτελεί κόμβο πληροφόρησης σχετικά με τον εθελοντισμό, παρέχοντας αναλυτικά στοιχεία σχετικά με τις κενές θέσεις για αποστολή εθελοντών πλήρους απασχόλησης και για διαδικτυακό εθελοντισμό. Προσφέρει επίσης εργαλεία για τη διαχείριση εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ, μια βάση δεδομένων των εθελοντών που καταρτίστηκαν με επιτυχία, εργαλεία για τη διαχείριση αναθέσεων διαδικτυακού εθελοντισμού, συνεργατικούς χώρους για εθελοντές και έργα, ένα δημόσιο φόρουμ όπου δημοσιεύονται επικαιροποιήσεις σχετικά με την πρωτοβουλία, τη δυνατότητα δημοσίευσης μαρτυριών εθελοντισμού, καθώς και εργαλεία αναφοράς και επισκόπησης. Η πλατφόρμα έχει 5 806 ενεργούς εγγεγραμμένους χρήστες.

Την πλατφόρμα συμβουλεύονται επισκέπτες από όλο τον κόσμο, ενώ η συνδρομητική υπηρεσία που παρέχει πρόσβαση στις κενές θέσεις εθελοντισμού είχε περίπου 4 234 συνδρομητές στα τέλη του 2019.

Στο ακόλουθο διάγραμμα αποτυπώνεται η κατακόρυφη αύξηση του αριθμού συνδρομητών στην υπηρεσία κενών θέσεων της πλατφόρμας εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ.

Η πρωτοβουλία εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ προβλήθηκε επίσης στο πλαίσιο διαφόρων εκδηλώσεων, όπως η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Νεολαίας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η περιοδεύουσα έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με θέμα την αντίδραση της ΕΕ σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, με τίτλο «η ΕΕ σώζει ζωές», οι Ευρωπαϊκές Ημέρες Ανάπτυξης, η εκδήλωση για την παγκόσμια ανθρωπιστική και αναπτυξιακή βοήθεια (AidEx), και η ετήσια διάσκεψη εταίρων για τους εταίρους ανθρωπιστικής βοήθειας της Επιτροπής. Κατά τη Διεθνή Ημέρα Εθελοντών στις 5 Δεκεμβρίου, διοργανώθηκε ειδική ενημερωτική σύνοδος για θέματα εξωτερικής συνεργασίας στο γραφείο ενημέρωσης (Infopoint) στις Βρυξέλλες.

Το 2019, η Επιτροπή διοργάνωσε μεγάλη επικοινωνιακή εκστρατεία με μαρτυρίες από το πεδίο δράσης σε τρεις ηπείρους. Οι εθελοντές ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ στην Κολομβία, στις Φιλιππίνες και στην Τυνησία είχαν την ευκαιρία να μοιραστούν τις μαρτυρίες τους, να περιγράψουν τους συγκεκριμένους ρόλους και τα συγκεκριμένα καθήκοντα που ανέλαβαν κατά την υλοποίηση του έργου, καθώς και τις αλληλεπιδράσεις τους με τις τοπικές κοινότητες. Οι συναντήσεις με τους εθελοντές στο πεδίο έδωσαν τη δυνατότητα στην Επιτροπή να συλλέξει οπτικοακουστικό υλικό¹⁶ για εκδηλώσεις προώθησης, όπως η Διεθνής Ημέρα Εθελοντών στις 5 Δεκεμβρίου. Επίσης, έδωσαν την ευκαιρία να συγκεντρωθούν παρατηρήσεις όσον αφορά την εμπειρία των εθελοντών, συμπεριλαμβανομένων των συνθηκών εργασίας και διαβίωσης, καθώς και πολύ αξιόλογες προτάσεις για την καλύτερη υλοποίηση της πρωτοβουλίας εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ.

Ενημερωτικό δελτίο που αναδεικνύει τις πιο πρόσφατες εξελίξεις της πρωτοβουλίας εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ διανέμεται σε τακτική βάση στα άτομα και τις

¹⁶ Ορισμένα από τα βίντεο που δημιουργήθηκαν το 2019:

<https://audiovisual.ec.europa.eu/en/video/I-181696>, <https://audiovisual.ec.europa.eu/en/video/I-181695>
<https://audiovisual.ec.europa.eu/en/video/I-181782>, <https://audiovisual.ec.europa.eu/en/video/I-181684>
<https://audiovisual.ec.europa.eu/en/video/I-181763>, <https://audiovisual.ec.europa.eu/en/video/I-181762>
<https://audiovisual.ec.europa.eu/en/video/I-181694>, <https://audiovisual.ec.europa.eu/en/video/I-181783>

οργανώσεις που έχουν κάνει συνδρομή. Το 2019, εστάλησαν επτά ενημερωτικά δελτία της πρωτοβουλίας εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ¹⁷ σε εκατοντάδες ενδιαφερόμενους.

IV. Συμπεράσματα και περαιτέρω πορεία

Η υλοποίηση των χρηματοδοτηθέντων κατά τα προηγούμενα έτη έργων αποστολής εθελοντών και ανάπτυξης ικανοτήτων/τεχνικής βοήθειας προετοίμασε το έδαφος για την πρόοδο που συντελέστηκε το 2019 στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ. Συνολικά, το 2019 επελέγησαν για χρηματοδότηση 10 νέα έργα για αποστολή εθελοντών, ένα έργο τεχνικής βοήθειας και τέσσερα έργα ανάπτυξης ικανοτήτων. Ο συνολικός αριθμός εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ που εστάλησαν σε τρίτες χώρες μέχρι το τέλος του 2019 ανήλθε σε 706, ενώ τουλάχιστον άλλοι 424 θα αποσταλούν το 2020. Το πρόγραμμα κατάρτισης συνέχισε να καταγράφει υψηλά ποσοστά ικανοποίησης μεταξύ των εθελοντών, ενώ για το 2020 προγραμματίζονται περισσότερα μαθήματα κατάρτισης στα αγγλικά, τα γαλλικά και τα ισπανικά. Ωστόσο, η πανδημία της νόσου COVID-19 ενδέχεται να επηρεάσει σοβαρά τον σχεδιασμό για την υλοποίηση των έργων, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης και της αποστολής εθελοντών στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ.

Από την έναρξη της πρωτοβουλίας, έχουν πιστοποιηθεί 282 οργανώσεις. Ορισμένες από αυτές πιστοποιήθηκαν εκ νέου για μια ακόμη τριετία, και η διαδικασία αυτή θα συνεχιστεί το 2020 για τις οργανώσεις που έλαβαν πιστοποίηση το 2017. Αναμένεται ότι, κατά πάσα πιθανότητα, θα υποβληθούν νέες αιτήσεις πιστοποίησης ενόψει της πρόσκλησης για υποβολή προτάσεων αποστολής εθελοντών στις αρχές του 2020.

Το 2019, αυξήθηκε η χρήση της πλατφόρμας εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ για τη δημοσίευση μαρτυριών από εθελοντές και οργανώσεις (107 νέες μαρτυρίες το 2019). Η πλατφόρμα προσαρμόστηκε περαιτέρω ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των οργανώσεων όσον αφορά τη διαχείριση των εθελοντών τους και πλέον εμφανίζει καλύτερες επιδόσεις και είναι πιο φιλική προς τον χρήστη. Η συντήρηση και η ανάπτυξη της πλατφόρμας εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ θα συνεχιστεί, μεταξύ άλλων μέσω της παροχής επικαιροποιημένων οδηγιών για τους χρήστες.

Θα εξακολουθήσει να παρέχεται πληροφόρηση, μέσω δραστηριοτήτων ενημέρωσης, σχετικά με την πρωτοβουλία εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ, καθώς και για τα βασικά επιτεύγματα και τον αντίκτυπό της.

Το 2020 θα δρομολογηθεί εκ των υστέρων αξιολόγηση που θα καλύπτει την επταετή χρηματοδοτική περίοδο εφαρμογής.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την πρωτοβουλία εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ διατίθενται στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/echo/what/humanitarian-aid/eu-aid-volunteers_en.

¹⁷ https://ec.europa.eu/echo/what/humanitarian-aid/eu-aid-volunteers_en